

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

246232

ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีวศึกษา

กมลทิพย์ ภูตินันท์พันธุ์

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาคลินิกและชุมชน)
ปีการศึกษา 2554

246232

6 00250674

ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อพลังสุขภาพจิตของนักเรียนอาชีวศึกษา

กมลทิพย์ จิตินันทพันธุ์

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาคลินิกและชุมชน)

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

THE EFFECTS OF GROUP ACTIVITIES ON THE RESILIENCE
QUOTIENT OF VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS

KAMONTIP THITINANTAPAN

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE
(CLINICAL AND COMMUNITY PSYCHOLOGY)

2011

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อพลังสุขภาพจิตของนักเรียน
อาชีวศึกษา

ชื่อผู้เขียน นางสาวกมลทิพย์ จิตินันทพันธุ์

สาขาวิชา จิตวิทยาคลินิกและชุมชน

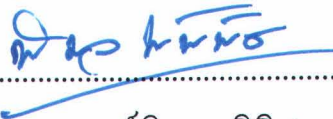
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์จิตพาดิ เจริญขวัญ

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์พวงสร้อย วรกุล

มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล พุพิพิธ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์กัญญา ฐัญมิตา)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์จิตพาดิ เจริญขวัญ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์พวงสร้อย วรกุล)

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อพลังสุขภาพจิตของนักเรียน
อาชีวศึกษา

ชื่อผู้เขียน นางสาวกมลทิพย์ จูตินันทพันธุ์

ชื่อปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชา จิตวิทยาคลินิกและชุมชน

ปีการศึกษา 2554

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์วิจิตาณี เจริญขวัญ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์พวงสร้อย วรรณกุล

246232

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi experimental research) โดยมี
วัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อพลังสุขภาพจิตของนักเรียน
อาชีวศึกษา ระหว่างนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม
กลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนอายุตั้งแต่ 17-19 ปี ที่กำลัง
ศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 สาขาบัญชี ปีการศึกษา 2554 ใน
วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช ที่มีคะแนนจากการทำแบบประเมินพลังสุขภาพจิต
ปานกลางลงมาถึงต่ำสุด ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi stage random
sampling) โดยทำการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เลือกสาขามา 1 สาขา ได้
เป็นสาขาบัญชี แล้วสุ่มเลือกห้องเพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย 2 ห้อง แบ่งเป็นห้อง
ที่ใช้ทดลองและควบคุม คัดเลือกนักเรียนทั้ง 2 ห้องจากการทำแบบประเมินพลัง-
สุขภาพจิต จากนั้นสุ่มแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ
20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แบบประเมินพลังสุขภาพจิต ซึ่งผ่าน
ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่าความเชื่อมั่น (reliability) เท่ากับ 0.87 (2) กิจกรรมกลุ่ม ซึ่งผู้วิจัย
สร้างขึ้นตามแนวทฤษฎีปัญญาพฤติกรรม กรอบแนวความคิดของ Grotberg (1995)

ปรับปรุงและพัฒนาจากงานวิจัยของเสาวลักษณ์ ภารชาตรี (2551) และโมไณย อภิศักดิ์มนตรี (2552) จากนั้นให้กลุ่มทดลองเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ทั้งหมด 10 ครั้ง แต่ละครั้งใช้เวลา 90 นาที ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 ระยะ คือ ก่อนการทดลอง หลังการทดลองและระยะติดตามผล 1 เดือน โดยมีสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้ (1) หลังการทดลองนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีพลังสุขภาพจิตสูงกว่าก่อนการทดลอง (2) หลังการทดลองนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีพลังสุขภาพจิตสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (3) นักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีพลังสุขภาพจิตก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน (4) นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีพลังสุขภาพจิตหลังการทดลองและในระยะติดตามผล 1 เดือนไม่แตกต่างกัน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ t test แบบสองกลุ่มสัมพันธ์ (two paired samples t test) และแบบสองกลุ่มอิสระ (two independent samples t test) ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในช่วงก่อนการทดลอง หลังการทดลองและในระยะติดตามผล

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. หลังการทดลองนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม มีพลังสุขภาพจิตสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. หลังการทดลองนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม มีพลังสุขภาพจิตสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม มีพลังสุขภาพจิตก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม มีพลังสุขภาพจิตหลังการทดลองและในระยะติดตามผล 1 เดือนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ABSTRACT

Thesis Title The Effects of Group Activities on the Resilience
 Quotient of Vocational School Students

Students's Name Miss Kamontip Thitinantapan

Degree Sought Master of Science

Field of Study Clinical and Community Psychology

Academic 2011

Advisory Committee

1. Assoc. Prof. Vichitpanee Charoenkwan Chairperson

2. Assoc. Prof. Puangsoy Worakul

246232

In this quasi-experimental research investigation, the researcher investigates the effects of group activities on the resilience quotient of selected vocational school students in respect to differences between students who participate in group activities and those who do not.

The sample population consisted of students between the ages of seventeen and nineteen who were studying at Nakhon Si Thammarat Vocational College in the third-year vocational certificate level in the accounting course in the academic year 2011.

All members of the sample population were administered the resilience quotient test and subsequently received scores on the resilience quotient test at the moderate to the lowest levels. The members of the sample population

were selected by successively using the multi-stage random sampling and simple random sampling methods. In the next stage, members of two classrooms were randomly selected from the sample population and accordingly divided into experimental and control groups with twenty members each.

The instruments of research consisted of (1) the resilience quotient test as evaluated by three experts and couched at the reliability level of 0.87; and (2) group activities developed by the researcher by reference to the cognitive behavior theory of Edith H. Grotberg (1995) as improved and developed on the basis of research conducted by Saowaluck Panchatri (2008) and Monai Apisakmontri (2009). Subsequently, the researcher had the experimental group to participate in group activities for ten sessions at 90 minutes per session. The control group did not participate in group activities.

Data were collected at three separate periods: prior to the experiment, after the experiment, and at the time of a follow-up one month after the experiment was completed.

The research hypotheses were as follows: (1) After the experiment, the students participating in group activities would exhibit a higher level of resilience quotient than prior to the experiment. (2) After the experiment, the students who participated in group activities would exhibit a higher level of resilience quotient than those not participating. (3) The students who did not participate in group activities would exhibit no differences in resilience quotient before and after the experiment. (4) The students participating in

group activities would exhibit no differences in resilience quotient after the experiment and in the follow-up period one month after the experiment was completed.

Using techniques of descriptive statistics, the researcher analyzed the data collected in terms of mean and standard deviation. The paired two-sample *t* test and the independent two-sample *t* test were also employed to test differences between the experimental group and the control group in the periods before the experiment, during the experiment, and at the time follow-up testing was conducted.

Findings are as follows:

1. After the experiment, the students participating in group activities exhibited a higher resilience quotient level than prior to the experiment at the statistically significant level of .01.
2. After the experiment, the students participating in group activities exhibited a higher resilience quotient level than those not participating at the statistically significant level of .05.
3. The students not participating in group activities exhibited no differences in resilience quotient prior to and after the experiment at a statistically significant level of .05.
4. The students participating in group activities exhibited no differences in resilience quotient after the experiment and in the follow-up period one month after the experiment at a statistically significant level of .05.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์วิจิตพาศน์ เจริญขวัญ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์พวงสร้อย วรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และรองศาสตราจารย์กัญญา รัชมนันดา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ กระทั่งวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกท่านที่ได้กล่าวมาเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณว่าที่ ร.ต. กิตติ บรรณโสภณัฐ ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช อาจารย์ทรงศนีย์ แพรกทอง อาจารย์วัลณี บุญศรี อาจารย์วัชณีย์ เต็มทองและนักเรียนของวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช ที่ให้การช่วยเหลืออนุเคราะห์สถานที่และอำนวยความสะดวกให้ผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์ขวัญใจ ชูกิจคุณ อาจารย์เพ็ญประภา ปริญาพลและ พ.ท. หญิง ณัฐนาฏ สระอุบล ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้คำปรึกษาพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสุวาส คุณแม่วันดี คุณอาวัลยา จิตินันทพันธุ์ และคุณรวีโรจน์ ทวีชัยนุกุลกิจ ครู อาจารย์ทุกท่านอย่างสูงที่สุด ที่คอยช่วยเหลือ แนะนำสั่งสอน เป็นกำลังใจและเป็นแรงผลักดันให้สามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้เสร็จสมบูรณ์ สุดท้ายนี้ คุณค่า ประโยชน์และความดีทั้งหลายอันเนื่องมาจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่ พ่อ แม่ ครู อาจารย์ ตลอดจนญาติพี่น้องทุกคนที่คอยให้กำลังใจและช่วยเหลือ สนับสนุนด้วยดีตลอดมา

กมลทิพย์ จิตินันทพันธุ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(9)
สารบัญตาราง.....	(12)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
พลังสุขภาพจิต.....	7
ทฤษฎีปัญญาพฤติกรรม.....	24
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกลุ่ม.....	32
วัยรุ่นและพัฒนาการ.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
แบบแผนการทดลอง.....	56
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	57
ตัวแปรที่ศึกษา.....	58

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	58
วิธีดำเนินการทดลอง.....	62
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	63
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง.....	65
ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนน ค่าเฉลี่ยหลังสุขภาพจิต ของนักเรียนอาชีวศึกษา.....	66
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	70
สรุปผลการวิจัย.....	72
อภิปรายผล.....	72
ข้อเสนอแนะ.....	78
ภาคผนวก	
ก หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	80
ข รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	82
ค แบบประเมินหลังสุขภาพจิต.....	84
ง กิจกรรมกลุ่ม.....	87
บรรณานุกรม.....	119
ประวัติผู้เขียน.....	129

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและอายุ.....	65
2	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนพลังสุขภาพจิตก่อนเข้าร่วม กิจกรรมกลุ่มของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	66
3	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนพลังสุขภาพจิตก่อนและ หลังเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มของกลุ่มทดลอง.....	67
4	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนพลังสุขภาพจิตในการทดสอบ ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ของกลุ่มควบคุม.....	67
5	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนพลังสุขภาพจิตหลัง เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	68
6	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนพลังสุขภาพจิตหลัง เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและระยะติดตามผล 1 เดือนของกลุ่มทดลอง.....	69